

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 181 (XXV) — Nr. 61

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 29 ianuarie 2013

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
		DECIZII ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
9.	— Decizie privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară	2	
		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 1.039 din 5 decembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 și ale art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	2–8		
Decizia nr. 1.048 din 11 decembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor	9–12		
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
26.	— Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Ministerul de Finanțe din Turkmenistan privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, semnat la Ashgabat la 11 octombrie 2012	13	
		Memorandum de înțelegere între Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Ministerul de Finanțe din Turkmenistan privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism	
			13–14
		DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
		88.	— Decizie privind revocarea domnului Ionuț Vulpescu din funcția de membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român .....
			14
		89.	— Decizie privind desemnarea doamnei Mirela Furtună în funcția de membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român .....
			15
		90.	— Decizie privind aplicarea mobilității pentru domnul Adrian Viorel Nicolaescu din funcția publică de secretar general al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 în funcția publică de inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului .....
			15
		91.	— Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Gheorghe Tănăsioiu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 .....
			16

DECIZII ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE**privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară**

În temeiul art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată,
Camera Deputaților este convocată în prima sesiune ordinară a anului 2013
în ziua de luni, 4 februarie 2013, ora 14,00.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VIOREL HREBENCIUC

București, 28 ianuarie 2013.
Nr. 9.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.039

din 5 decembrie 2012

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 299/2011
pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004
și ale art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 martie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 1.076/59/2011, **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 și ale art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**, excepție ridicată din oficiu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire a unei decizii civile prin care a fost respins, fără a se evoca fondul, recursul formulat într-o cauză privind restituirea taxei pe poluare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal argumentează, mai întâi, teza admisibilității excepției, în condițiile în care, în prezent, dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 sunt abrogate.

În acest sens, se arată că aceste dispoziții produc efecte juridice în calea de atac *pendinte*, având în vedere că revizuirea le-a invocat când erau în vigoare, fiind incidente, așadar, considerentele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011. Mai mult, de vreme ce a fost invocată însăși neconstituționalitatea actului normativ abrogator, rezultă că se pune în discuție dacă aceste norme pot fi sau nu considerate ca fiind „în vigoare”, astfel cum impune art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Totodată, este necesar a se determina, pentru soluționarea acestei cauze, dacă art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 permite revizuirea unei

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 și ale art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.076/59/2011 și care constituie obiectul Dosarului nr. 677D/2012 al Curții Constituționale.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 27 septembrie 2012, în prezența reprezentantului Ministerului Public, ale cărui concluzii au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea, în conformitate cu dispozițiile art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 18 octombrie 2012. Ulterior, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată, Curtea, în temeiul art. 58 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992, a dispus amânarea pronunțării pentru datele de 13, 22 și 27 noiembrie 2012, respectiv pentru data de 5 decembrie 2012, când a pronunțat prezenta decizie.

hotărâri date de instanțele de recurs prin care nu se evocă fondul, pentru motivul încălcării dreptului Uniunii Europene. Este important a se stabili și dacă motivele de revizuire suplimentare, depuse de revizuent ulterior abrogării art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 și întemeiate pe aceste text, pot fi luate în considerare, în condițiile în care revizuentul a formulat o primă cerere de revizuire înainte ca decizia vizată să fie redactată, cu rezerva completării ulterioare a motivelor pe care își întemeiază acțiunea.

Cât privește argumentele ce susțin teza neconstituționalității fostului art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, instanța judecătorească apreciază că acestea sunt aceleași, *mutatis mutandis*, cu cele cuprinse în Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă, prin care Curtea Constituțională a statuat că aceste din urmă prevederi sunt neconstituționale „în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.” În caz contrar, a arătat Curtea Constituțională, justițiabilul s-ar vedea lipsit de protecția conferită dreptului de acces la justiție prin normele Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ceea ce ar fi în dezacord cu obligațiile asumate de România în calitate de stat membru al acestei convenții.

Prin urmare, pentru respectarea art. 11 alin. (2) și a art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, dar și a jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene, instanța judecătorească apreciază că se impune ca Parlamentul să legifereze mecanisme corespunzătoare care să asigure înfăptuirea justiției cu respectarea legislației Uniunii Europene (autorul excepției invocă în acest sens Hotărârea din 7 iulie 2011, pronunțată în Cauza C-263/10, *Nisipeanu împotriva Direcția Generală a Finanțelor Publice Gorj și alții*, paragraful 32, Hotărârea din 2 februarie 1988, pronunțată în Cauza 24/86, *Blaizot împotriva Université de Liège și alții*, punctul 27, Hotărârea din 10 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza C-402/03, *Skov Æg împotriva Bilka Lavprisvarehus A/S și Bilka Lavprisvarehus A/S împotriva Jette Mikkelsen and Michael Due Nielsen*, punctul 50, precum și Hotărârea din 18 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza C 313/05, *Brzeziński împotriva Dyrektor Izby Celnej w Warszawie*, punctul 55). Această obligație ar păstra un caracter pur declarativ în măsura în care nu s-ar permite revizuirea unor hotărâri irevocabile date de instanța de recurs, prin care s-a încălcat dreptul Uniunii Europene, pentru unicul motiv că prin aceasta nu se evocă fondul cauzei.

Cu atât mai mult, înlăturarea prin Legea nr. 299/2011 a unui mijloc procedural care permitea redeschiderea unor procese soluționate irevocabil, dar în cursul cărora s-a încălcat dreptul Uniunii Europene, mijloc care asigura aplicarea unitară a legislației Uniunii, astfel cum trebuia aceasta interpretată încă de la intrarea sa în vigoare, pare a fi de natură să încalce obligația asumată de statul român prin aderarea la Uniune, obligație înscrisă în art. 10 alin. (2) din Tratatul de instituire a Comunității Europene și garantată prin art. 148 alin. (4) din Constituție. Or, această garanție este instituită atât în sarcina puterii legislative, cât și a celei judecătorești, astfel încât adoptarea Legii nr. 299/2011 ar trebui privită ca o limitare nepermisă a mijloacelor procedurale care asigură aplicarea unitară a dreptului Uniunii Europene, astfel cum acesta este interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

În concluzie, instanța judecătorească opinează că dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile prin care, fără

a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale dreptului Uniunii Europene, astfel cum acesta este interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. De asemenea, instanța consideră că Legea nr. 299/2011, prin care a fost abrogat art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, este neconstituțională.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, prin punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Susține, în acest sens, că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritate de lucru judecat, așa încât un litigiu astfel soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți. Legea permite, cu titlu de excepție, înlăturarea unor hotărâri judecătorești care nu reflectă adevărul, prin promovarea căilor extraordinare de atac. Literatura de specialitate a subliniat că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc” care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și temeinice, ținând seama de faptul că „excesele autorității de lucru judecat sunt tot atât de periculoase ca și concepția reformării acestora cu prea multă larghețe.” Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

În materia procedurii civile, în general, revizuirea este o cale extraordinară de atac care se justifică, de regulă, prin aceea că instanța a săvârșit involuntar o eroare în legătură cu starea de fapt stabilită prin hotărârea atacată. Or, din modul de redactare al alin. (2) al art. 21 din Legea nr. 554/2004, rezultă că acest motiv de revizuire nu privea o astfel de eroare involuntară, ci o rejudecare a fondului cauzei pentru „erori voluntare” comise de instanță, respectiv încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, ceea ce transforma calea de atac a revizuirii dintr-una extraordinară într-una ordinară, sub forma „apelului deghizat”, fiind periclitat atât dreptul la un proces echitabil, cât și principiul securității raporturilor juridice.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. În urma declarării ca neconstituționale a prevederilor art. 21 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 554/2004, Parlamentul avea obligația, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. În exercitarea funcției sale legislative, ca unică autoritate legiuitoare a țării, Parlamentul poate decide să nu mai reexamineze legea sau dispozițiile din conținutul ei declarate ca neconstituționale și să le scoată din circuitul legislativ. Ca atare, Parlamentul a adoptat Legea nr. 299/2011 prin care au fost abrogate prevederile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004. Or, potrivit art. 126 alin. (2) și art. 129 din Constituție, instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie:

— Legea nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 22 decembrie 2011;

— art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, text abrogat, în prezent, prin articolul unic al Legii nr. 299/2011. Textul de lege vizat de instanța judecătorească avea următorul conținut:

„(2) *Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată. (...)*”

Motivele de revizuire, la care textul de lege examinat face referire, sunt cele prevăzute de art. 322 din Codul de procedură civilă, după cum urmează:

„*Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în următoarele cazuri:*

1. *dacă dispozitivul hotărârii cuprinde dispoziții potrivnice ce nu se pot aduce la îndeplinire;*

2. *dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;*

3. *dacă obiectul pricinii nu se află în ființă;*

4. *dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricină sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecății ori dacă un magistrat a fost sancționat disciplinar pentru exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență în acea cauză. În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii; [n.a.: în conformitate cu Decizia Curții Constituționale din 66 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 25 februarie 2008.]*

5. *dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau s-a modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;*

6. *dacă statul ori alte persoane juridice de drept public sau de utilitate publică, dispăruții, incapabilii sau cei puși sub curatelă nu au fost apărați deloc sau au fost apărați cu viclenie de cei însărcinați să-i apere;*

7. *dacă există hotărâri definitive potrivnice date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricină, între aceleași persoane, având aceeași calitate. Aceste dispoziții se aplică și în cazul când hotărârile potrivnice sunt date de instanțe de recurs. În cazul când una dintre instanțe este Înalta Curte de Casație și Justiție, cererea de revizuire se va judeca de această instanță;*

8. *dacă partea a fost împiedicată să se înfățișeze la judecată și să înștiințeze instanța despre aceasta, dintr-o împrejurare mai presus de voința sa;*

9. *dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate; [n.a.: prin Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 17 mai 2011, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea acestor dispoziții în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.]*

10. *dacă, după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională legea, ordonanța ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care a făcut obiectul acelei excepții ori alte dispoziții din actul atacat, care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate de prevederile menționate în sesizare.”*

Textele constituționale invocate în motivarea excepției sunt cele ale art. 21 alin. (2) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 148 alin. (2) referitor la principiul priorității de aplicare a prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene și a celorlalte reglementări europene cu caracter obligatoriu, față de dispozițiile contrare din legile interne și ale art. 148 alin. (4), privind atribuția Parlamentului, Președintelui României, Guvernului și autorității judecătorești de garantare a aducerii la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alin. (2). Totodată, sunt invocate dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil și ale art. 10 din Versiunea consolidată a Tratatului de instituire a Comunității Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C nr. 321E din 29 decembrie 2006 [preluat, pe fond, de art. 4 alin. (3) din Versiunea consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C nr. 83 din 30 martie 2010].

Examinând criticile de neconstituționalitate formulate de instanța de judecată, Curtea Constituțională constată că acestea sunt întemeiate, urmând ca excepția de neconstituționalitate să fie admisă pentru cele ce se vor arăta în continuare:

I. Cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004:

Curtea reține că prevederile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 aveau, anterior abrogării prin articolul unic al Legii nr. 299/2011, următoarea redactare:

„(2) *Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată. Cererea de revizuire se introduce în termen de 15 zile de la comunicare, care se face, prin derogare de la regula consacrată de art. 17 alin. (3), la cererea temeinic motivată a părții interesate, în termen de 15 zile de la pronunțare. Cererea de revizuire se soluționează de urgență și cu precădere, într-un termen maxim de 60 de zile de la înregistrare.”*

Dispozițiile alin. (2) teza întâi al art. 21 din Legea nr. 554/2004 instituiau un nou motiv de revizuire, care se adăuga la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, vizând hotărârile rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene.

Teza a doua a alin. (2) al art. 21 a fost declarată **neconstituțională** prin Decizia nr. 1.609 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 27 ianuarie 2011, Curtea reținând că acest text legal, prin modalitatea defectuoasă și imprecisă de redactare, genera confuzii de natură a afecta dreptul de acces liber la justiție și dreptul la exercitarea căilor legale de atac. Mai exact, regulile de natură procedurală specifice cererii de revizuire întemeiate pe dispozițiile art. 21 alin. (2) teza a doua împiedicau, prin lipsa de coerență și precizie, exercitarea în concret a dreptului de acces la această cale extraordinară de atac.

Totodată, prin decizia menționată, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza întâi și a treia din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Întregul alineat (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 — deci inclusiv teza întâi și teza a treia — a fost abrogat prin **Legea nr. 299/2011**.

Urmărind procesul legislativ desfășurat în cele două Camere ale Parlamentului asupra actului normativ criticat — **Legea nr. 299/2011** —, Curtea constată că propunerea legislativă privind modificarea art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a fost inițiată de un grup de 18 deputați care au invocat, în expunerea de motive ce o însoțește, necesitatea punerii de acord a acestor prevederi cu Decizia Curții Constituționale nr. 1.609 din 9 decembrie 2010, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din Constituție.

În forma sa inițială, propunerea legislativă cuprindea un articol unic, cu următorul conținut: „*Alineatul (2) al articolului 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:*

«(2) *Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, încălcarea principiului priorității dreptului comunitar, printr-o hotărâre rămasă definitivă și irevocabilă, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată. Hotărârea se comunică părții interesate în termen de 30 de zile de la pronunțare. Cererea de revizuire se introduce în termen de 15 zile de la comunicare și se soluționează de urgență și cu precădere, într-un termen de maximum 60 de zile de la înregistrare.»*”

Propunerea legislativă, însoțită de avizul Consiliului Legislativ și raportul favorabil al Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, a fost înscrisă pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, iar după depășirea termenului de 45 de zile, aceasta a fost considerată ca *adoptată tacit*, potrivit art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție.

Senatul, în calitate de Cameră decizională, a adoptat „*Legea pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*”, devenită, după promulgare și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform art. 77 și 78 din Constituție, Legea nr. 299/2011.

În temeiul art. 142 din Constituție, potrivit căruia Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției, aceasta urmează, față de împrejurările învederate, să analizeze dacă a fost respectat, în activitatea de legiferare, **principiul bicameralismului**, consacrat de art. 61 alin. (2) din Constituție.

Instanța de contencios constituțional a stabilit, în mod constant, în jurisprudența sa, spre exemplu prin Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, că principiul bicameralismului este respectat atunci când ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative și că legea trebuie să fie

rezultanta manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului. Dacă forma finală a legii, în redactarea adoptată de Camera decizională, se îndepărtează în mod substanțial de forma adoptată de Camera de reflecție, aceasta echivalează practic cu excluderea primei Camere de la procesul de legiferare și înseamnă încălcarea principiului bicameralismului.

Or, în situația examinată, Camera decizională a adoptat propunerea legislativă într-o redactare fundamental diferită — chiar cu sens opus — față de conținutul inițial al propunerii, iar soluția legislativă adoptată — și anume abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea nr. 554/2004 — nu a făcut obiectul dezbaterii în plenul Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată. Astfel, rezultatul final al propunerii legislative depuse la Camera Deputaților nu a mai fost modificarea, în acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 1.609 din 9 decembrie 2010, a dispozițiilor declarate neconstituționale — așa cum a fost în intenția inițiatorilor propunerii legislative —, ci eliminarea întregului alineat (2) în care erau inserate normele neconstituționale — teza a doua —, cu consecința înlăturării în totalitate a motivului de revizuire suplimentar instituit prin alin. (2) teza întâi al art. 21 din Legea nr. 554/2004.

Mai mult, Curtea observă că procedând astfel, Senatul, în calitate de Cameră decizională, s-a îndepărtat de sensul prevederilor art. 147 alin. (1) din Constituție — avute în vedere la inițierea propunerii legislative —, deturnând obligația legiuitorului de punere de acord a textului neconstituțional cu normele fundamentale, deci de legiferare, în cazul de față, în sens pozitiv, într-una de legiferare negativă, adică de abrogare a textelor constatate neconstituționale.

Curtea conchide că, din perspectiva respectării procedurii de adoptare, ce se constituie în aspecte de constituționalitate **extrinsecă**, Legea nr. 299/2011 contravine exigențelor impuse de principiul bicameralismului, reglementat de art. 61 alin. (2) din Constituție.

Totodată, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate **intrinseci**, Curtea consideră că în cazul de față se impune constatarea încălcării art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție.

Astfel, înlăturarea prin Legea nr. 299/2011 a unui mijloc procedural care permitea redeschiderea unor procese soluționate irevocabil, dar în cursul cărora s-a încălcat dreptul Uniunii Europene, mijloc care asigura aplicarea unitară a legislației europene, astfel cum trebuia aceasta interpretată încă de la intrarea sa în vigoare, este de natură să încalce obligația asumată de statul român prin Actul de aderare, obligație înscrisă în art. 4 alin. (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și garantată prin art. 148 alin. (4) din Constituție. Or, această garanție este instituită atât în sarcina puterii legislative, cât și a celei judecătorești, astfel că adoptarea Legii nr. 299/2011 nu poate fi privită decât ca o limitare nepermisă a mijloacelor procedurale care asigură aplicarea unitară a dreptului Uniunii Europene, astfel cum acesta este interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Prin eliminarea din cuprinsul Legii nr. 554/2004 a motivului suplimentar de revizuire reprezentând încălcarea, de către instanță, a principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene față de legile interne, reglementat de art. 148 alin. (2), are loc chiar nesocotirea acestor norme fundamentale, precum și ale art. 148 alin. (4) din Legea fundamentală, care impun autorităților statului, deci inclusiv autorității judecătorești, sarcina garantării aducerii la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din principiul priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene.

Contrar susținerilor prezentate în punctul de vedere al Guvernului, Curtea Constituțională consideră că reglementarea unui mijloc procedural care să permită reformarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pronunțate de o instanță

judecătorească, cu încălcarea dreptului Uniunii Europene, astfel cum a constatat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, nu este de natură să încalce nici dreptul la un proces echitabil și nici principiul securității raporturilor juridice. O hotărâre judecătorească, deși definitivă și irevocabilă, nu poate fi considerată legală atât timp cât se întemeiază pe un act normativ contrar prevederilor dreptului Uniunii Europene, acestea din urmă beneficiind, în virtutea art. 148 alin. (2) din Constituție, de aplicare prioritară față de dispozițiile contrare din legile interne. Curtea a reținut în jurisprudența sa că principiul stabilității raporturilor juridice nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unei ilegalități (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008). Așadar, în această situație, posibilitatea revizuirii unei hotărâri judecătorești pronunțate cu încălcarea dreptului Uniunii Europene constituie singura modalitate de contracarare a efectelor principiului potrivit căruia *fraus omnia corrumpit*. Nu în ultimul rând, dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu legislația prioritară a Uniunii Europene.

Indiferent de opțiunea legiuitorului pentru reglementarea unei anumite căi de atac ce urmărește reformarea unei hotărâri judecătorești irevocabile pronunțate cu încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, indiferent de denumirea acesteia, obiectivul esențial al unui astfel de mijloc procedural constă în pronunțarea unei hotărâri legale și temeinice care să reflecte adevărul, prin revenirea la starea de legalitate conformă cu acest principiu, în condițiile în care, în situația examinată, instanței judecătorești nu i se poate imputa săvârșirea vreunei erori voluntare cu privire la starea de fapt și nici cu privire la starea de drept.

Curtea recunoaște necesitatea urmăririi și menținerii unui echilibru între respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice, însă abrogarea motivului de revizuire a hotărârilor judecătorești irevocabile pronunțate cu încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene nu reprezintă nicidecum o soluție de mediere, ci, dimpotrivă, prin vidul legislativ creat, încalcă o obligație a statului român.

În condițiile constatării, de către Curtea Constituțională, a neconstituționalității Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, pentru motivele expuse mai sus, este necesară o analiză asupra efectului juridic al dispozițiilor ce au constituit obiectul abrogării dispuse prin legea constatată ca fiind neconstituțională.

Cu privire la constatarea neconstituționalității unor norme abrogatoare, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de pildă prin Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007, Decizia nr. 783 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 15 iunie 2009, sau Decizia nr. 124 din 9 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 27 aprilie 2010, sau Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, reținând, de principiu, că, „în cazul constatării neconstituționalității unor dispoziții de abrogare, acestea își încetează efectele juridice în condițiile prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție, iar prevederile legale care au format obiectul abrogării continuă să producă efecte”, deoarece „acesta este un efect specific al pierderii legitimității constituționale (...), sancțiune diferită și mult mai gravă decât o simplă abrogare a unui text normativ.”

În continuare, Curtea reține că nicio altă autoritate publică, fie ea și instanță judecătorească, nu poate contesta considerentele de principiu rezultate din jurisprudența Curții Constituționale, aceasta fiind obligată să le aplice în mod corespunzător, respectarea deciziilor Curții Constituționale fiind o componentă esențială a statului de drept.

Aplicând cele reținute de Curtea Constituțională, rezultă că dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 vor continua să producă efecte juridice după publicarea prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, **cu excepția prevederilor cuprinse în teza a doua a textului**, declarate ca neconstituționale prin Decizia nr. 1.609 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 27 ianuarie 2011. Efectele juridice ale acestor din urmă norme au încetat în virtutea dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Constituție.

Cât privește dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi și a treia, acestea urmează a continua să producă efecte juridice.

Este adevărat că în perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a legii de abrogare — Legea nr. 299/2011 —, respectiv 25 decembrie 2011, și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei decizii de constatare a neconstituționalității normei abrogatoare, dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 erau abrogate și nu au produs efecte juridice, însă, după publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, acestea reintră în fondul activ al legislației.

II. Având în vedere considerentele de mai sus, Curtea urmează să examineze dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate de instanța de judecată pe calea excepției de neconstituționalitate.

În opinia instanței de judecată, prevederile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale dreptului Uniunii Europene, astfel cum acesta este interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Textul legal criticat introduce în planul legii contenciosului administrativ un nou motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de art. 322 din Codul de procedură civilă. Întrucât partea introductivă a art. 322 din Codul de procedură civilă conține norme comune tuturor cazurilor de revizuire enumerate în continuarea textului, instanța judecătorească, prin excepția ridicată, tinde spre a se stabili dacă se menține **condiția evocării fondului** pentru revizuirea hotărârilor irevocabile pronunțate cu încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene, așa cum dispune art. 322 partea introductivă din Codul de procedură civilă. Apreciază, în consecință, că în speța de față sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, motivele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 17 mai 2011, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă. Cu acel prilej, Curtea Constituțională a constatat că aceste din urmă dispoziții sunt neconstituționale „în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.”

Curtea constată ca fiind întemeiate criticile de neconstituționalitate formulate din oficiu de instanța judecătorească, pentru următoarele argumente:

Prin Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011, Curtea a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă, care prevăd ca motiv de revizuire pronunțarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a unei hotărâri

prin care aceasta a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate. În măsura în care pentru promovarea unei cereri de revizuire întemeiate pe acest motiv se impune condiția evocării fondului hotărârii, Curtea a constatat că aceste dispoziții încalcă prevederile art. 1 alin. (3) și (5), art. 11 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (1), precum și ale art. 21 din Constituția României.

Aceleași concluzii sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, în condițiile în care dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 reglementează motivul de revizuire constând în pronunțarea hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene, revizuentul fiind obligat, potrivit cu art. 322 din Codul de procedură civilă, partea introductivă, ca, la invocarea acestui motiv de revizuire, să evoce fondul hotărârii atacate. Potrivit acestei interpretări sistematice a dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 și a dispozițiilor art. 322, partea introductivă, din Codul de procedură civilă, rezultă, *per a contrario*, că hotărârile rămase definitive și irevocabile, în care **nu se evocă fondul**, dar care au fost pronunțate prin încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene, nu pot constitui *de plano* obiectul cererii de revizuire întemeiate pe acest motiv, cererea de revizuire fiind respinsă ca **inadmisibilă**.

Principiul aplicării cu prioritate a dreptului Uniunii Europene este consacrat de art. 148 alin. (2) din Constituție, iar garantarea aducerii la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării la Uniunea Europeană și din aplicarea acestui principiu revine, în ordine, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, Parlamentului, Președintelui României, Guvernului și autorității judecătorești.

În același sens, art. 4 alin. (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C nr. 83 din 30 martie 2010, reglementează principiul cooperării loiale dintre Uniune și statele membre și prevede, totodată, obligația pozitivă a statelor membre de a adopta orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii. Același text consacră și obligația negativă a statelor membre de a se abține de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii.

Cât privește competența de asigurare a interpretării dreptului Uniunii în scopul aplicării unitare la nivelul tuturor statelor membre, aceasta aparține Curții de Justiție a Uniunii Europene, care, în calitate de autoritate de jurisdicție a Uniunii, în temeiul art. 19 alin. (3) lit. b) din Tratat, hotărăște cu titlu preliminar, la solicitarea instanțelor judecătorești naționale, cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea actelor adoptate de instituții.

Efectele juridice ale hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Uniunii Europene au fost conturate pe cale jurisprudențială. Astfel, Curtea de la Luxemburg a statuat că o asemenea hotărâre, purtând asupra interpretării sau a validității unui act al Uniunii Europene, este obligatorie pentru organul de jurisdicție care a formulat acțiunea în pronunțarea unei hotărâri preliminare, iar interpretarea, făcând corp comun cu dispozițiile europene pe care le interpretează, este investită cu autoritate și față de celelalte instanțe judecătorești naționale, care nu pot da o interpretare proprie acelor dispoziții. Totodată, efectul hotărârilor preliminare este unul direct, în sensul că resortisanții statelor membre au dreptul să invoce în mod direct normele europene în fața instanțelor naționale și europene și retroactiv, în sensul că interpretarea unei norme de drept a Uniunii Europene în cadrul unei trimeri preliminare lămurește și

precizează semnificația și câmpul de aplicare al acesteia, de la intrarea sa în vigoare (în acest sens, a se vedea pct. 1 al dispozitivului Hotărârii din 5 februarie 1963 pronunțate în Cauza 26/62, *Van Gend en Loos împotriva Nederlandse Administratie der Belastingen*, preluat în cuprinsul Hotărârii din 27 martie 1963 pronunțată în cauzele reunite 28, 29 și 30/62, *Da Costa și alții împotriva Nederlandse Belastingadministratie* sau Hotărârea din 24 iunie 1969 pronunțată în Cauza 29/68, *Milch-, Fett- und Eierkontor GmbH împotriva Hauptzollamt Saarbrücken*, punctul 3).

În concluzie, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, având competența de interpretare a dreptului Uniunii Europene (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 383 din 23 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 21 aprilie 2011), hotărârile sale preliminare sunt obligatorii *erga omnes*, la nivelul tuturor statelor membre, sub rezerva solicitării la un moment ulterior, de către instanțele judecătorești naționale, a unor lămuriri suplimentare asupra respectivei interpretări a Curții.

În prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată din oficiu într-un litigiu având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire a unei decizii civile prin care a fost respins, fără a se evoca fondul, recursul formulat într-o cauză privind restituirea taxei pe poluare. Astfel, revizuentul a atacat decizia prin care recursul său a fost respins ca urmare a admiterii unei excepții de inadmisibilitate, motivată de introducerea tardivă a plângerii prealabile referitoare la cererea de restituire a taxei de poluare.

Or, în această materie, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat, la 7 aprilie 2011, respectiv 7 iulie 2011, hotărârile preliminare din Cauza C-402/09 *Ioan Tatu împotriva Statului român*, respectiv cauza C-263/10, *Iulian Nisipeanu împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice Gorj și alții*. Prin aceste hotărâri, Curtea de la Luxemburg a stabilit, în esență, că art. 110 din Tratatul pentru funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să instituie o taxă pe poluare aplicată autovehiculelor cu ocazia primei lor înmatriculări în acel stat membru, dacă regimul acestei măsuri fiscale este astfel stabilit încât descurajează punerea în circulație, în statul membru menționat, a unor vehicule de ocazie cumpărate în alte state membre, fără însă a descuraja cumpărarea unor vehicule de ocazie având aceeași vechime și aceeași uzură de pe piața națională.

De altfel, ulterior pronunțării de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a celor două hotărâri, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2012, prin care a admis recursurile în interesul legii și a decis admisibilitatea acțiunii de restituire a taxei de poluare, în condițiile în care reclamantul nu a făcut dovada parcurgerii procedurii prealabile.

Așadar, Curtea constată că dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004, sub aspectul reglementării motivului de revizuire referitor la încălcarea dreptului Uniunii Europene printr-o hotărâre irevocabilă, reflectă tocmai materializarea obligației asumate de autoritățile statului român, inclusiv cea judecătorească, de a garanta aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din aplicarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene. Lipsa unui asemenea motiv de revizuire ar echivala cu negarea forței juridice pe care o au hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra instanțelor judecătorești din statele membre, ar priva justițiabilul de efectele obligatorii ale acestor hotărâri și ar însemna nesocotirea principiului aplicării cu prioritate a dreptului unional.

În virtutea calității de stat membru al Uniunii Europene, statul român are obligația de a pune la dispoziția instanțelor judecătorești și, implicit, a justițiabililor, un instrument juridic eficient care să asigure aplicarea normelor Uniunii Europene, acestea având caracter prioritar față de dispozițiile contrare din legile interne.

Curtea constată că, în redactarea sa actuală, art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004, interpretat prin coroborare cu partea introductivă a art. 322 din Codul de procedură civilă, contravine principiilor de drept enunțate prin impunerea condiției evocării fondului hotărârii pentru a beneficia de motivul de revizuire constând în pronunțarea hotărârilor irevocabile prin încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene. Reglementarea condiției evocării fondului, ca o condiție de admisibilitate a cererii de revizuire a respectivei hotărâri judecătorești, obstrucționează accesul liber la justiție, garantat de art. 21 din Constituție, în sensul privării justițiabilului de la beneficiul principiului aplicării cu prioritate a prevederilor dreptului unional.

Curtea, având în vedere concluzia potrivit căreia dispozițiile de lege criticate contravin art. 21 și art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, constată, în continuare, că sunt încălcate și prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală, care consacră valorile supreme ale statului român, respectiv principiul obligației respectării Constituției, a supremației sale și a legilor.

Curtea subliniază că dispozițiile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 reprezintă, în esență, o soluție legislativă necesară și adecvată, un remediu

național în sensul unui recurs efectiv, însă nu în actuala redactare, deoarece pot fi interpretate, prin coroborare cu art. 322 partea introductivă din Codul de procedură civilă, în sensul că sunt excluse de la posibilitatea revizuirii hotărârile irevocabile pronunțate de instanțele de recurs, cu încălcarea principiului priorității de aplicare a dreptului Uniunii Europene, în care nu se evocă fondul cauzei. Or, legislația națională trebuie să pună la dispoziția justițiabilului un instrument eficient pentru protejarea drepturilor sale ce decurg din dreptul Uniunii Europene, fără a impune condiții cu caracter dirimant, ce obstrucționează realizarea acestui deziderat.

Nu în ultimul rând, în contextul reexaminării de către autoritatea legiuitoare a dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004, în conformitate cu prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, Curtea consideră că este oportun să reamintească argumentele cuprinse în Decizia nr. 1.609 din 9 decembrie 2010 referitoare la anumite carențe în redactarea acestor norme legale.

Curtea Constituțională a subliniat constant în jurisprudența sa că forța obligatorie care însoțește actele jurisdicționale ale Curții — deci și deciziile — se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină aceasta (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 727 din 9 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 12 iulie 2012).

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.076/59/2011 și constată că:

— Legea nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, în ansamblul său, este neconstituțională;

— prevederile art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că nu pot face obiectul revizuirii hotărârile definitive și irevocabile pronunțate de instanțele de recurs, cu încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, atunci când nu evocă fondul cauzei.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 decembrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.048

din 11 decembrie 2012

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1—3
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri
în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010
privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Lioara Alexandriuc, Didina Balcan, Viorica Borș, Eugenia P. Burlacu, Ileana Costea, Valentin Cuciurean, Melentina Epure, Viorica Funduianu, Ileana Gr. Grămadă, Natalia Harabagiu, Ileana I. Holeiciuc, Aneta Jauca, Otilia Mihai, Maria Niculiță, Maria Palade, Corneliu Popovici, Eugenia Rățoi, Didina Sfichi și Viola Văcuș în Dosarul nr. 11.446/86/2011 al Curții de Apel Suceava — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.225D/2012.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că Viorica Borș a depus la dosar note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 iunie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 11.446/86/2011, **Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.**

Excepția a fost ridicată de Lioara Alexandriuc, Didina Balcan, Viorica Borș, Eugenia P. Burlacu, Ileana Costea, Valentin Cuciurean, Melentina Epure, Viorica Funduianu, Ileana Gr. Grămadă, Natalia Harabagiu, Ileana I. Holeiciuc, Aneta Jauca, Otilia Mihai, Maria Niculiță, Maria Palade, Corneliu Popovici, Eugenia Rățoi, Didina Sfichi și Viola Văcuș cu prilejul soluționării recursului formulat de Casa Județeană de Pensii Suceava împotriva Sentinței nr. 2.793 din 23 decembrie 2011, pronunțată de Tribunalul Suceava — Secția civilă în Dosarul nr. 11.446/86/2011.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia formulează, în esență, următoarele critici:

1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 a fost emisă cu încălcarea art. 108 alin. (3) și art. 115 alin. (4) din Constituție, întrucât nu a existat o lege specială de abilitare și nici nu a fost justificată de existența unei situații extraordinare.

2. Dispozițiile actului normativ criticat încalcă principiul separației puterilor în stat și pe cel al preeminenței legii, întrucât lipsesc de efect hotărâri judecătorești irevocabile privind dreptul la pensia de serviciu. Totodată, textele de lege criticate nu abrogă prevederile Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, care continuă să reglementeze în paralel acordarea pensiilor de serviciu, fiind înfrânte astfel normele de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 24/2000, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative care reglementează condițiile abrogării dispozițiilor unei legi. De asemenea, consideră că sunt încălcate și prevederile art. 6, 61, 20, 21 și 30 din Legea nr. 24/2000 întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 nu este în prealabil evaluată sub aspectul impactului economic și social.

3. Textele de lege criticate sunt contrare art. 11 și 148 din Constituție, întrucât încalcă dispozițiile art. 17, 21, 25 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și prevederile Directivelor 86/378/CEE a Consiliului din 24 iulie 1986 privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în cadrul regimurilor profesionale de securitate socială și 96/97/CE a Consiliului din 20 decembrie 1996 de modificare a Directivei 86/378/CEE privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în cadrul regimurilor profesionale de securitate socială. De asemenea, sunt încălcate și prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 15 și 17 din Convenție și art. 23 din Carta socială europeană.

4. Prevederile art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 sunt retroactive, fiind contrare art. 15 alin. (2) din Constituție. În acest sens, arată că decizia privind pensia de serviciu a intrat în circuitul civil, iar securitatea raporturilor juridice impune ca dispozițiile legale să nu se aplice unor situații existente înainte de intrarea lor în vigoare. În sprijinul acestei susțineri, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la condițiile în care statul poate lipsi o persoană de un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dar și jurisprudența Curții Constituționale referitoare la neretroactivitate.

5. Textele de lege criticate sunt discriminatorii, întrucât instituie o reglementare diferită de cea aplicabilă persoanelor prevăzute la art. 1 lit. a) și b) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.

6. Prevederile de lege criticate încalcă dreptul de proprietate și dreptul la pensie, realizând, în fapt, o naționalizare a dreptului la pensie.

Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, sens în care invocă Decizia nr. 871/2010 a Curții Constituționale.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele de vedere solicitate asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse de părți la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 30 iunie 2011, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 1: „(1) *Pensiile prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, care au făcut obiectul recalculării conform prevederilor aceleiași legi, se revizuiesc, din oficiu, de către casele teritoriale de pensii în evidența cărora se află dosarele de pensie, prin emiterea unor decizii de revizuire, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.*

(2) *Drepturile de pensie revizuite potrivit prezentei ordonanțe de urgență se plătesc de la data de întâi a lunii următoare expirării termenului de revizuire prevăzut la alin. (1).*

(3) *Pensiile prevăzute la alin. (1) pot fi revizuite și la cererea beneficiarului, dacă acesta depune la casa teritorială de pensii, în termen de 20 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, noi acte doveditoare, întocmite conform prevederilor legale, din care rezultă alte date și elemente decât cele existente la dosarul de pensie, care se au în vedere la stabilirea stagiului de cotizare și a punctajului mediu anual.*

(4) *Drepturile de pensie revizuite la cererea beneficiarului se plătesc de la data prevăzută la alin. (2), dacă cererea de revizuire, împreună cu toate actele doveditoare, a fost depusă la casa teritorială de pensii în termenul prevăzut la alin. (3).*

(5) *În situația în care cererea, împreună cu toate actele doveditoare, a fost depusă la casa teritorială de pensii peste termenul prevăzut la alin. (3), drepturile de pensie se vor plăti începând cu data de întâi a lunii următoare depunerii cererii, dar nu mai devreme de termenul prevăzut la alin. (2).”;*

— Art. 2: „*Pentru revizuirea pensiilor menționate la art. 1 se utilizează metodologia de calcul prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.*”;

— Art. 3: „*Plata drepturilor restante, constând în diferența dintre cuantumul convenit al pensiei rezultat în urma recalculării și cel obținut în urma revizuirii, pentru perioada de la data de 1 septembrie 2010 și până la data revizuirii potrivit prezentei ordonanțe de urgență, se va realiza în termenele prevăzute la art. 1 alin. (1), (4) și (5), după caz.*”

Autorii excepției consideră că prevederile de lege criticate contravin următoarelor texte din Constituție: art. 108 alin. (3) referitor la emiterea ordonanțelor Guvernului în temeiul unei legi de abilitare, art. 115 alin. (4) privind condițiile în care poate fi emisă o ordonanță de urgență, art. 1 alin. (4) și (5) privind separația puterilor în stat și obligația respectării Constituției și a legilor, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 148 privind integrarea României în Uniunea Europeană, art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii civile, art. 16 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată și art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie. De asemenea, sunt invocate următoarele prevederi internaționale: art. 17, 21 și 25 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Directiva 86/378/CEE și Directiva 96/97/CE, art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Primul Protocol la Convenție, art. 15 și 17 din Convenție și art. 23 din Carta socială europeană.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 nu a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 108 alin. (3) din Constituție, întrucât adoptarea unei legi speciale de abilitare reprezintă o condiție pentru emiterea ordonanțelor simple, iar nu și a ordonanțelor de urgență, așa cum de altfel reiese și din conținutul art. 115 alin. (1) din Constituție, referitor la ordonanțele simple.

Totodată, așa cum Curtea a statuat prin Decizia nr. 214 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 31 mai 2012, nu pot fi reținute nici critice referitoare la încălcarea prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție, având în vedere că, „în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011, existența unei situații extraordinare este motivată de Guvern prin trei elemente interdependente, consecințe ale intrării în vigoare a dispozițiilor

Legii nr. 119/2010, și anume: lipsa identificării documentelor necesare dovedirii în totalitate a veniturilor în cadrul procesului de recalculare, impactul negativ al acestei situații asupra valorificării dreptului la pensie al beneficiarilor acestei legi, precum și necesitatea stabilirii unei etapizări a procesului de revizuire a cuantumului pensiilor, cu respectarea principiului contributivității și egalității, în scopul stabilirii în mod just și echitabil a drepturilor de pensie, astfel încât persoanele îndreptățite să aibă posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale.”

Prin urmare, având în vedere împrejurarea că, prin aplicarea metodologiei de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2010, emisă în aplicarea Legii nr. 119/2010, în practică, s-a ajuns la emiterea unor decizii de stabilire a cuantumului pensiilor neconforme cu situația veniturilor realizate pe parcursul vieții profesionale a destinatarilor măsurilor de recalculare, precum și faptul că era necesară remedierea acestei situații într-un termen cât mai scurt, pentru a se asigura valorificarea în mod just și în conformitate cu principiul contributivității a drepturilor de pensie a unor largi categorii socioprofessionale, Curtea a constatat că această împrejurare avea natura unei situații extraordinare.

Cât privește condiția ca situația extraordinară să impună, totodată, o intervenție legislativă urgentă, Curtea, prin aceeași decizie, a reținut că adoptarea măsurilor în cauză printr-o ordonanță de urgență a fost modalitatea cea mai rapidă și eficientă pentru a pune la adăpost drepturile constituționale ocrotite prin art. 47 din Constituție și pentru a evita încălcarea lor.

2. Referitor la încălcarea principiului separației în stat, Curtea, prin aceeași decizie amintită mai sus, a arătat că „actul normativ criticat instituie însă o nouă procedură administrativă de calcul al pensiei, ce trebuie văzută ca o etapă distinctă, ulterioară recalculării. Deși au vizat, în esență, același obiectiv, respectiv recalcularea pensiilor de serviciu conform principiului contributivității, Hotărârea Guvernului nr. 737/2010 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 sunt acte normative distincte, procedurile instituite fiind, de asemenea, separate și succesive.”

Prin urmare, Curtea a reținut că Guvernul nu a intervenit pe cale legislativă pentru lipsirea de efect a unor hotărâri judecătorești, ci a instituit o nouă procedură ce a urmărit stabilirea cât mai echitabilă și justă a pensiilor persoanelor menționate în dispozițiile art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010.

Cât privește respectarea cerințelor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cerințe referitoare la abrogarea actelor normative, Curtea reține că, anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011, art. 196 lit. f) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, a abrogat în mod expres art. 68, art. 68¹ alin. (2) și art. 68²—68⁴ din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.197 din 14 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, textele de lege criticate nu creează un paralelism legislativ și nici nu abrogă în mod implicit dispozițiile menționate ale Legii

nr. 567/2004, așa cum susțin autorii excepției de neconstituționalitate.

Referitor la critica vizând încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție din perspectiva nerespectării dispozițiilor Legii nr. 24/2000, Curtea constată că autorii excepției sunt nemulțumiți de lipsa fundamentării și a motivării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 sub aspectul necesității îndepărtării componentei necontributive a pensiei de serviciu. Or, Curtea apreciază că aceste critici se referă, mai degrabă, la dispozițiile Legii nr. 119/2010 — act normativ care nu constituie obiect al excepției de neconstituționalitate —, acestea fiind cele care au dispus recalcularea pensiilor de serviciu potrivit principiului contributivității, cu renunțarea la componenta necontributivă a acestor pensii. La emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011, act normativ distinct, nu putea fi avută în vedere aceeași fundamentare referitoare la necesitatea conversiei pensiilor de serviciu în pensii contributive, motivele emiterii acesteia trebuind a fi căutate în necesitatea instituirii unei noi proceduri de revizuire a pensiei de serviciu, după ce aceasta fusese anterior reglementată, în parte, de Legea nr. 119/2010 și detaliată în cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 737/2010 privind metodologia de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 29 iulie 2010. În nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011, se arată, însă, că „*În termenul prevăzut de Legea nr. 119/2010 nu au fost identificate documentele necesare dovedirii în totalitate a veniturilor în cadrul procesului de recalculare, lucru care a avut un impact negativ asupra valorificării dreptului la pensie a beneficiarilor acestei legi, în sensul că, pentru cei care nu au prezentat acte care să dovedească veniturile obținute, în funcție de care s-a recalculat pensia de serviciu, s-a utilizat salariul minim brut pe economie. În urma procesului de recalculare, beneficiarii pensiilor de serviciu au acționat în judecată casele județene de pensii solicitând suspendarea/anularea deciziilor individuale de recalculare a drepturilor de pensii de serviciu emise conform Legii nr. 119/2010 și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 737/2010 privind metodologia de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, act normativ care reglementează procedura de recalculare a pensiilor de serviciu acordate în baza unor legi speciale.*” Astfel, s-a arătat că „*este necesară instituirea unei etape de revizuire a cuantumului pensiilor cu respectarea principiului contributivității și egalității, scopul fiind acela de a stabili în mod just și echitabil drepturile de pensie pe care persoanele vizate de prezenta ordonanță de urgență sunt îndreptățite să le primească, astfel încât acestea să aibă posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale.*”

Având în vedere cele arătate, Curtea constată că sunt lipsite de temei criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

3. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor internaționale invocate de autorii excepției, Curtea constată că autorii excepției nu-și motivează susținerile. În schimb, invocând încălcarea art. 15 alin. (2), art. 16, 44 și 47 din Constituție, arată argumentele pentru care consideră că au fost încălcate principiul

neretroactivității legii civile, principiul egalității în drepturi a cetățenilor, dreptul de proprietate și dreptul la pensie, aspecte la care se referă și dispozițiile internaționale amintite.

Asupra acestor critici, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 214/2012, arătând că pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială. Partea contributivă a pensiei de serviciu se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, pe când partea care depășește acest cuantum se suportă din bugetul de stat. S-a arătat, de asemenea, că acordarea acestui supliment a urmărit instituirea unui regim special, compensatoriu pentru anumite categorii socioprofesionale supuse unui statut special. Această compensație, neavând ca temei contribuția la sistemul de asigurări sociale, ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia. Prin urmare, partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de „bun”, ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația expropriării.

De asemenea, Curtea a reținut că dreptul la pensie este reglementat în sistemul general de pensionare, neexistând un drept constituțional la pensie specială, deci la suplimentul financiar acordat de stat.

Cât privește tratamentul juridic diferit instituit între diferitele categorii de beneficiari ai pensiilor de serviciu sub aspectul condițiilor de recalculare a pensiei, Curtea, prin Decizia nr. 1.587 din 13 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2012, a arătat, în esență, că instituirea unor tratamente juridice diferite poate fi justificată de existența unor situații obiectiv diferite, iar că în stabilirea diferitelor cerințe de calcul al pensiei o importanță semnificativă o au condițiile specifice în care diversele categorii socioprofesionale au desfășurat activitatea. Astfel, dispozițiile mai favorabile aplicabile cadrelor militare în activitate, soldaților și gradaților voluntari, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, sub aspectul acordării dreptului la pensie, sunt justificate de natura activității desfășurate, care creează condițiile unei uzuri corporale accentuate prin expunere la pericole de vătămare corporală și chiar de amenințare a vieții.

Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi¹,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1—3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)—h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Lioara Alexandriuc, Didina Balcan, Viorica Borș, Eugenia P. Burlacu, Ileana Costea, Valentin Cuciurean, Melentina Epure, Viorica Funduianu, Ileana Gr. Grămadă, Natalia Harabagiu, Ileana I. Holeiciuc, Aneta Jauca, Otilia Mihai, Maria Niculiță, Maria Palade, Corneliu Popovici, Eugenia Rățoi, Didina Sfichi și Viola Văcuș în Dosarul nr. 11.446/86/2011 al Curții de Apel Suceava — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 decembrie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

¹ A se vedea opinia separată de la Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Ministerul de Finanțe din Turkmenistan privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, semnat la Ashgabat la 11 octombrie 2012

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Memorandumul de înțelegere privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, semnat la Ashgabat la 11 octombrie 2012.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

Președintele Oficiului Național de Prevenire
și Combatere a Spălării Banilor,
Neculae Plăiașu
Ministrul afacerilor externe,
Titus Corlățean

București, 23 ianuarie 2013.
Nr. 26.

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

între Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Ministerul de Finanțe din Turkmenistan privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Ministerul de Finanțe din Turkmenistan, denumite în continuare, în mod individual și, respectiv, colectiv, *autoritatea* și *autoritățile*, amândouă având funcții de primire, colectare, colaționare, procesare, analizare și diseminare a informațiilor privind tranzacțiile financiare suspectate a avea legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, în consecință, doresc, în spiritul cooperării și al interesului reciproc, să faciliteze schimbul lor de informații relevante pentru investigarea și urmărirea penală a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

În acest sens, autoritățile au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

(1) Autoritățile convin să coopereze pentru a schimba, din propria inițiativă sau la cerere, orice informații disponibile cu privire la tranzacțiile financiare legate de spălarea banilor sau finanțarea actelor de terorism, cu privire la persoanele fizice sau juridice implicate și referitoare la activități infracționale având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, în limitele permise de legislația respectivelor țări și în conformitate cu politicile și procedurile proprii.

(2) În cazul unei cereri de informații, autoritatea solicitantă va justifica transmiterea cererii printr-o scurtă declarație pentru descrierea faptelor, va include motivul cererii, scopul în care informațiile vor fi folosite și orice alte informații considerate a fi suficiente pentru a permite autorității solicitate să determine dacă cererea respectă legislația națională proprie.

ARTICOLUL 2

Informațiile sau documentele obținute de la autoritatea respectivă nu vor fi transmise unei terțe părți, pentru a fi folosite în scopuri de supraveghere, de aplicare a legii, în cadrul unei proceduri penale sau judiciare, fără consimțământul prealabil al

autorității care a furnizat informația, cu excepția informațiilor obținute din surse publice. Se înțelege că în momentul în care un astfel de acord este furnizat, informațiile obținute în conformitate cu dispozițiile prezentului memorandum vor putea fi folosite doar într-o investigație ori în cadrul urmăririi penale pentru o infracțiune de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism.

ARTICOLUL 3

În cazul în care autoritatea solicitată nu poate realiza schimbul de informații la momentul transmiterii cererii de către autoritatea solicitantă, autoritatea solicitată va notifica, în mod prompt, autoritatea solicitantă, furnizând o motivație în scris.

ARTICOLUL 4

Autoritățile nu vor permite utilizarea sau transmiterea informațiilor ori a documentelor obținute de la autoritatea respectivă în alte scopuri decât cele stipulate în prezentul memorandum fără consimțământul prealabil al autorității care le-a furnizat.

ARTICOLUL 5

Toate informațiile obținute în aplicarea prezentului memorandum sunt confidențiale și fac obiectul aceleiași legislații privind confidențialitatea și secretul aplicabile fiecărei autorități pentru informații similare din surse naționale.

ARTICOLUL 6

Autoritatea care furnizează informații în conformitate cu prezentul memorandum poate solicita celeilalte autorități să comunice modalitatea de folosire a informațiilor astfel furnizate.

ARTICOLUL 7

Autoritățile vor stabili de comun acord, în conformitate cu legislația națională a fiecăreia, modalitățile de comunicare și se vor consulta în scopul implementării acestui memorandum.

ARTICOLUL 8

Orice comunicări făcute între autorități se vor desfășura în limba engleză.

ARTICOLUL 9

În cazul în care sunt inițiate proceduri judiciare în legătură cu un caz pentru care au fost solicitate informații, autoritatea

Semnat în Ashgabat la 11 octombrie 2012, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, turkmenă și engleză, toate textele fiind egal autentice.

În caz de divergențe în interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării
Banilor din România
Neculae Plăiașu,
președintele Oficiului Național de Prevenire
și Combatere a Spălării Banilor

solicitată nu este obligată să schimbe informațiile cerute și va informa autoritatea solicitantă în acest sens.

ARTICOLUL 10

Prezentul memorandum poate fi amendat oricând prin încheierea unui protocol adițional de amendare. Protocolul de amendare va intra în vigoare conform procedurii prevăzute de art. 12, referitoare la intrarea în vigoare a memorandumului.

ARTICOLUL 11

Prezentul memorandum este valabil pentru o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat oricând de către oricare dintre părți. Memorandumul va ieși din vigoare la 30 (treizeci) de zile de la primirea de către cealaltă parte a unei notificări scrise privind denunțarea. Termenii și condițiile referitoare la confidențialitatea informațiilor primite anterior încetării prezentului memorandum vor produce efecte și după ieșirea acestuia din vigoare.

ARTICOLUL 12

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări prin care părțile se informează reciproc, prin canale diplomatice, cu privire la finalizarea procedurilor interne legale necesare pentru intrarea lui în vigoare.

Pentru Ministerul de Finanțe din Turkmenistan,
Dovletgeldi Sadykov,
ministrul de finanțe

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind revocarea domnului Ionuț Vulpescu din funcția de membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite următoarea decizie:

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Ionuț Vulpescu se revocă din funcția de membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

București, 28 ianuarie 2013.
Nr. 88.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind desemnarea doamnei Mirela Furtună
în funcția de membru în Consiliul de conducere
al Institutului Cultural Român**

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite următoarea decizie:

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Mirela Furtună se desemnează în funcția de membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA Contrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

București, 28 ianuarie 2013.

Nr. 89.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind aplicarea mobilității pentru domnul Adrian Viorel
Nicolaescu din funcția publică de secretar general al
Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor
din Decembrie 1989 în funcția publică de inspector guvernamental
în cadrul Secretariatului General al Guvernului**

Având în vedere prevederile art. 27 alin. (1) lit. a), art. 30 lit. a) și art. 33 alin. (1) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 341/2007 privind intrarea în categoria înalților funcționari publici, managementul carierei și mobilitatea înalților funcționari publici, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnului Adrian Viorel Nicolaescu i se aplică mobilitatea din funcția publică de secretar general al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 în funcția publică de inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA Contrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

București, 28 ianuarie 2013.

Nr. 90.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detaşare,
de către domnul Gheorghe Tănăsioiu
a funcţiei publice vacante din categoria înalţilor funcţionari
publici de secretar general al Secretariatului de Stat
pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989**

Având în vedere Avizul favorabil nr. 3.484/2013 al Agenţiei Naţionale a Funcţionarilor Publici pentru exercitarea, cu caracter temporar, prin detaşare, de către domnul Gheorghe Tănăsioiu a funcţiei publice vacante din categoria înalţilor funcţionari publici de secretar general al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor, cu modificările şi completările ulterioare, al art. 19 alin. (1) lit. b), al art. 89 alin. (2¹) şi al art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcţionarilor publici, republicată, cu modificările şi completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Gheorghe Tănăsioiu exercită, cu caracter temporar, prin detaşare, funcţia publică vacantă din categoria înalţilor funcţionari publici de secretar general al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Ion Moraru

Bucureşti, 28 ianuarie 2013.

Nr. 91.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, Bucureşti; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” Bucureşti
şi IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcţia de Trezorerie şi Contabilitate Publică a Municipiului Bucureşti
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relaţii cu publicul, Bucureşti, şos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 şi 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

